

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji

Gminnego Programu Wspierania

Rodziny

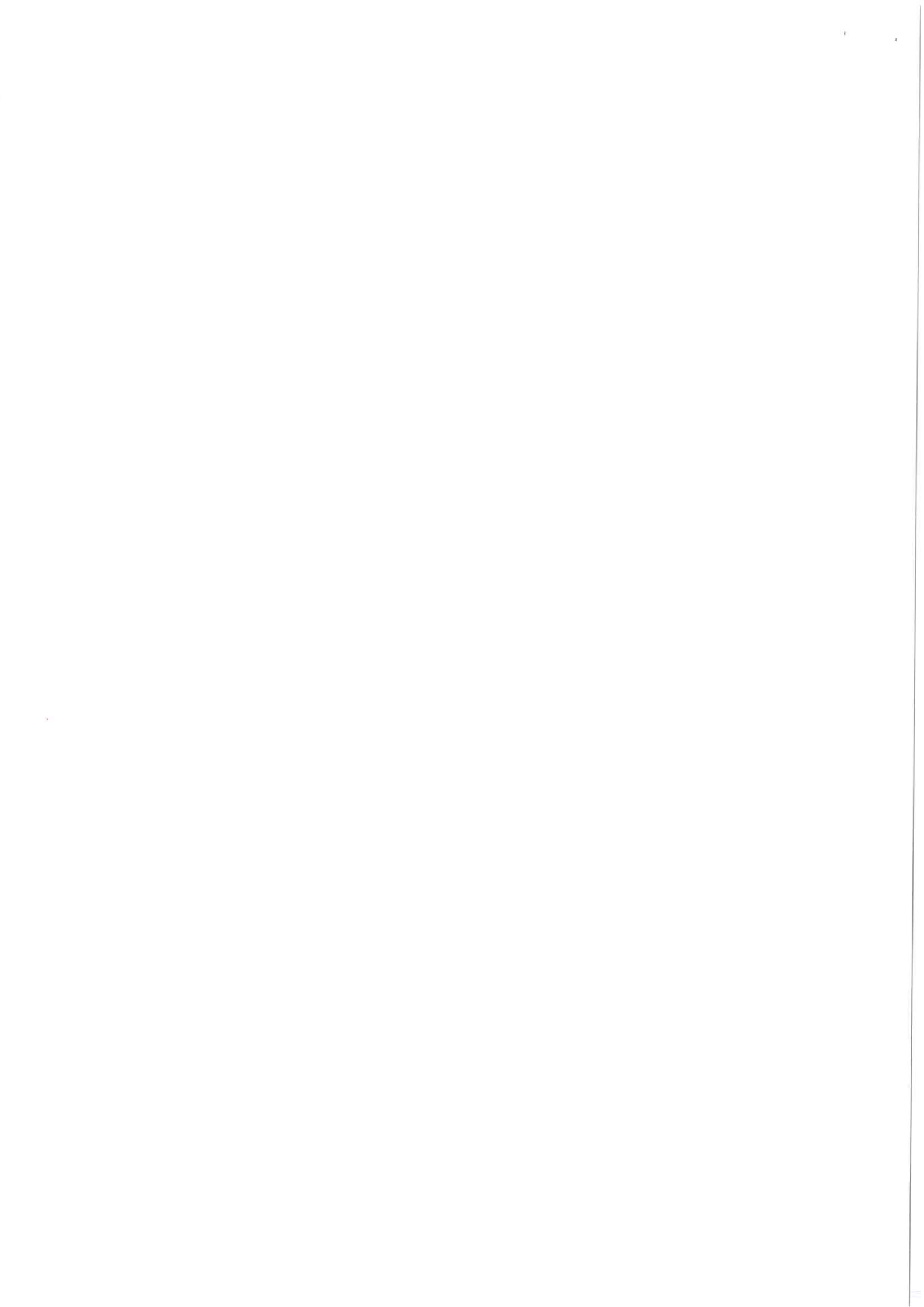
w Gminie Leśnica

na lata 2015 – 2017

w 2016 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy

2017

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Leśnica na lata 2015 – 2017 tworzy lokalny system ochrony oraz wsparcia dzieci i rodzin, w szczególności przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ustanowiony został uchwałą Nr VII/29/15 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 27 kwietnia 2015r. w sprawie uchwalenia gminnego programu wspierania rodziny. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Leśnicy.

Działania podejmowane w ramach Programu adresowane są w szczególności do rodzin wychowujących dzieci, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Praca z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dzieci realizowane były przez służby społeczne pracujące na rzecz dziecka i rodziny, również w obszarze oświaty, kultury i sportu. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji , kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości. Ogólne zadania jednostki samorządu terytorialnego określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Celem głównym programu jest stworzenie warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem oraz poprawa jakości życia rodzin i dzieci poprzez rozwój aktywności własnej oraz zapobieganie marginalizacji życia rodziny.

REALIZACJA PROGRAMU W 2016 ROKU

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

► objęcie dzieci i dorosłych dożywianiem (posiłki)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy realizuje dożywianie w ramach wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz w ramach Uchwały Nr XXIII/118/04 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 18 sierpnia 2004r. w sprawie zasad zwrotu wydatków poniesionych na dożywianie uczniów szkół działających na terenie gminy Leśnica, poprzez finansowanie dzieciom w wieku szkolnym i przedszkolnym posiłków w stołówce szkolnej lub punktach wydawania posiłków. Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest rodzinom, których dochód na osobę nie przekracza 200% kryterium dochodowego. Pomocą w zakresie dożywiania objętych było łącznie **53 dzieci**,

w tym w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” **45 dzieci**, (dochód w rodzinie nie przekracza 150%) :

- 8 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej
- 37 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej

Gmina finansuje obiady dwudaniowe, posiłki w postaci mleka, bułki.

Łączny koszt posiłków wyniósł **18.929,00zł**,

z tego w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (**14.959,00zł**):

- środki własne - **8.705,00zł**
- dotacja - **6.254,00zł**

Pracownicy socjalni i pedagodzy szkolni podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych. Szczególny nacisk położono na to, by dzieci spożywały posiłki w stołówce. Daje to pewność, że pomoc w postaci dożywiania jest realizowana zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto najbardziej potrzebujący mieszkańcy Gminy Leśnica mogą również uzyskać pomoc w formie posiłków wydawanych przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP w Leśnicy.

► objęcie dożywianiem osób dorosłych (świadczenia pieniężne na zakup żywności, świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych)

PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”					
WYSZCZEGÓLNIENIE		ZASIŁEK CELOWY		ŚWIADCZENIE RZECZOWE	
		OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
1		2	3	4	5
Liczba rodzin	1	42	25	0	0
Liczba osób w rodzinach	2	106	58	0	0
Liczba świadczeń	3	118	72	0	0
Kwota świadczeń (w zł)	4	29891	18411	0	0
z tego:					
środk własne	5	10145	7249	0	0
dotacja	6	19746	11162	0	0

Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekracza 150% kryterium dochodowego. Jego realizacja odbywa się w postaci świadczeń pieniężnych na zakup żywności oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych. W 2016r. nie była udzielana pomoc w formie świadczeń rzeczowych.

► udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy, realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, udziela rodzinom wsparcia finansowego realizowanego w formach pieniężnych oraz niepieniężnych.

Pomoc ta udzielana jest ze względu na trudną sytuację życiową, przy spełnianiu ustawowego kryterium dochodowego, które w 2016r. dla osoby samotnie gospodarującej wynosiło 634,00zł, dla osoby w rodzinie 514,00zł.

W 2016r. w ramach zadań własnych i zleconych udzielono pomocy 78 rodzinom (liczba osób w rodzinie wyniosła 210). Łączna kwota udzielonych świadczeń wyniosła **192.656,00zł**. Pomocy udzielano głównie rodzinom z dziećmi w których powodem trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm.

POWODY KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2016 rok
Ubóstwo	28
Bezdomność	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym - wielodzietność	10 8
Bezrobocie	44
Niepełnosprawność	25
Długotrwała i ciężka choroba	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem, w tym	22
- rodziny niepełne	14
- rodziny wielodzietne	8
Przemoc w rodzinie	0
Alkoholizm	7

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny z dziećmi ogółem	Liczba rodzin
	37
o liczbie dzieci	
1	12
2	12
3	5
4	5
5	2
6	1
7 i więcej	0

Pomoc udzielana była głównie w formie zasiłków celowych, specjalnych celowych, okresowych, stałych, dożywiania. Ponadto rodziny miały możliwość uzyskania wsparcia w formie świadczeń rodzinnych (111 rodzin), dodatków mieszkaniowych (31 rodzin), dodatków energetycznych (20 rodzin), stypendiów, świadczeń wychowawczych (430 rodzin).

► pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze.

Pomoc tę Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Op. Osoby zainteresowane tą formą pomocy są informowane o możliwościach dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych. Pracownicy socjalni służą pomocą w wypełnianiu odpowiednich wniosków.

Podmiotami na terenie Gminy Leśnica zapewniającymi dostęp do rehabilitacji, sprzętu jest Stacja Opieki „Caritas”.

► zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2016r. w rodzinach zastępczych umieszczonych było 2 dzieci. Nie zaszła konieczność umieszczenia dodatkowych dzieci.

WYDATKI GMINY – PIECZA ZASTĘPCZA

Lp.	Nazwa pieczy zastępczej	2014	2015	2016
1.	Rodzinna piecza zastępcza: rodzinna piecza zastępcza spokrewniona			
	Ilość dzieci	3	3	2
	Kwota	2195,46	4629,13	7189,60

► udzielanie schronienia

W 2016 roku zaistniała konieczność udzielania schronienia dla 1 matki z trójką dzieci w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu w związku z wprowadzeniem procedury "Niebieska Karta". Pobyt w ośrodku był nieodpłatny.

► realizacja projektów

Gmina Leśnica w 2013r. podpisała porozumienie w sprawie przystąpienia do projektu Opolska Karta Rodziny i Seniora. Opolska Karta Rodziny i Seniora wprowadziła powszechne ulgi i zniżki wspierające rodziny oraz osoby starsze przy opłatach za usługi publiczne na terenie województwa opolskiego. Przeznaczona jest dla rodzin, które mają dwójkę lub więcej dzieci albo dziecko niepełnosprawne, dla rodzin zastępczych oraz osób powyżej 65 roku życia. Karta wydawana jest nieodpłatnie. Projekt kontynuowany był również w 2016r. Koordynatorem projektu w gminie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy. Na dzień 31 grudnia 2016r. złożonych zostało 64 wniosków o wydanie karty.

Wszelkie informacje o realizowanym projekcie znajdują się na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Leśnicy.

W styczniu 2015r. rozpoczęto realizację ustawy „Karta dużej rodziny”. Ustawa wprowadziła ulgi i zniżki dla rodzin posiadających co najmniej 3 dzieci. Na dzień 31 grudnia 2016r. przyjęto 26 wniosków (wydano 130 kart).

► organizacja prac społecznie użytecznych i robót publicznych

Osoby z rodzin najbardziej potrzebujących i mających na utrzymaniu dzieci w ramach aktywizacji zawodowej mogli uczestniczyć w pracach społecznie użytecznych lub być zatrudnieni w ramach robót publicznych.

W okresie od miesiąca kwietnia do listopada 2016r. w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 10 osób (6 osób mających na utrzymaniu dzieci), natomiast w ramach robót publicznych przez okres 3 miesięcy zatrudnione były 3 osoby (2 mające na utrzymaniu dzieci). Środki uzyskiwane z tytułu zatrudnienia w sposób znaczący wpłynęły na poprawę sytuacji socjalno – bytowej rodziny.

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Gminy Leśnica (bez względu na ich sytuację dochodową, rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, osób z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionych, ofiar i sprawców przemocy, dla młodzieży) realizowane było poprzez konsultacje psychologiczne oraz

możliwość uczestniczenia w terapii grupowej. Zajęcia te prowadzone były przez psychologa klinicznego specjalistę psychoterapii uzależnień, w Punkcie Konsultacyjnym działającym od 2003 roku. Interesanci przyjmowani byli w punkcie dwa razy w miesiącu, w łącznej ilości 6 godzin. W ramach zadania zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin z porad psychologa w 2016 roku skorzystało łącznie 18 osób (dzieci i młodzież do lat 18 – 3, dorośli w wieku 19-34 – 13, dorośli w wieku powyżej 34 lat – 2) udzielając łącznie 33 porad, natomiast w ramach zadania polegającego na prowadzeniu konsultacji z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie z porad skorzystało 15 osób (8 kobiet, 2 mężczyzn, 5 dzieci). Przeprowadzono łącznie 28 konsultacji.

W Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Op. prowadzone były również zajęcia terapeutyczne grupowe dla osób doświadczających przemocy z terenu gminy Leśnica. W terapii grupowej uczestniczyły 4 osoby (24 spotkania 1 godzinne).

Na powyższe zadania wydatkowano łącznie kwotę **5280,00zł**.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców.

W miejscowości Góra św. Anny funkcjonuje „Poradnia psychologiczno-rodzinna”, która wpisała się na stałe w usługi jakie można uzyskać w Gminie Leśnica.

Praca poradni opierała się na indywidualnych rozmowach, prowadzeniu terapii krótkoterminowej, systemowej. Poradnia działała od kwietnia 2016r. w każdą sobotę po 6 godzin. W ramach tych spotkań zostało wypracowanych 150 godzin porad. Z usług poradni skorzystało 59 osób (39 kobiet, 12 mężczyzn, 8 dzieci) z czego z terenu Gminy Leśnica 10 osób. Na działalność poradni Gmina Leśnica przekazała dotację w wysokości **4000,00zł**.

W celu ochrony praw dzieci, w tym przede wszystkim prawa do wychowania w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy prowadzi działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb dziecka przebywającego w rodzinie zagrożonej kryzysem bądź przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pracownicy socjalni podejmują intensywną pracę socjalną mającą na celu monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie oraz pomoc rodzinie w wypełnianiu swej funkcji. Każda rodzina może skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza psychologicznego oraz terapii.

W 2016r. poszerzono ofertę dla osób najuboższych poprzez nieodpłatną pomoc prawną.

W 2016r. pracownicy socjalni w 8 rodzinach podjęli działania w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad niepełnoletnimi dziećmi pozbawionymi dostatecznej opieki ze strony rodziców.

3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy prowadzi stałą współpracę, w szczególności ze szkołami, Posterunkiem Policji w Leśnicy, Powiatowym Urzędem Pracy w Strzelcach Op., Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnicy w zakresie monitoringu wspólnych klientów, poprzez spotkania, wymianę informacji.

Celem nadrzędnym jest zapewnienie opieki nad dziećmi i młodzieżą z rodzin w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze, alkoholizm, ubóstwo, przemoc.

Środkiem do realizacji tak wytyczonych celów były następujące działania:

- prowadzenie świetlicy środowiskowej. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i przeznaczona jest przede wszystkim dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju z terenu miasta Leśnica.

Zadaniem placówki wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny.

W zakresie potrzeb bytowych, umożliwia dzieciom pobyt w godzinach popołudniowych, zapewniając w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki oraz wyżywienie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa.

Świetlica zapewniała swoim wychowankom opiekę, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizację czasu wolnego udział w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktyczno – edukacyjnych, pomoc w rozwijaniu trudnych sytuacji życiowych, a także poczęstunek. Placówka jest wyposażona w niezbędny sprzęt świetlicowy, w tym komputerowy i audiowizualny. Zajęcia odbywały się cztery dni w tygodniu (poniedziałek, wtorek, środa, piątek) w godz. od 15⁰⁰ do 19⁰⁰. Liczba uczestników jest zróżnicowana średnio 34 osoby, z czego regularnie korzystało 21 dzieci, w tym 2 osoby niepełnosprawne. W pracach świetlicy uczestniczy również wolontariusz. W ramach działalności świetlicy środowiskowej na przełomie miesiąca lipca i sierpnia odbyły się półkolonie podczas których organizowano wycieczki turystyczno-krajoznawcze, konkursy, gry

stolikowe, sportowe, zabawy przy muzyce, wyjścia na basen. Zorganizowano również wyjazd do Wrocławskiego ZOO w celu zwiedzenia Afrykarium.

W okresie zimowym zostało zorganizowane zimowisko dla podopiecznych i młodzieży w ramach których zorganizowano różnego rodzaju zabawy tj. turniej gry w piłkarzyki, tenisa stołowego, seanse filmowe oraz wyjazd do kina.

Dzieci miały okazję poznać technikę dobierania barw, sztuki kulinarnej, właściwego zachowania się przy stole oraz spożywania posiłku. Koszt działalności świetlicy w 2016. wyniósł ogółem **26.100,00zł.**

Jednostkami realizującymi zadania z zakresu organizowania zajęć pozalekcyjnych, sportowych dla dzieci i młodzieży, konkursów będących alternatywną formą spędzania wolnego czasu był Leśnicki Ośrodek Kultury i Rekreacji w Leśnicy oraz placówki szkolne.

W ramach tych przedsięwzięć realizowano warsztaty profilaktyczne mające na celu:

- poszerzanie wiedzy uczniów na temat przyczyn i skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz sygnałów ostrzegawczych związanych z ich nadużywaniem
- wskazanie sposobów radzenia sobie z zagrożeniami wynikającymi z powyższych uzależnień.
- poszerzanie wiedzy o zgubnym wpływie środków uzależniających na życie uczuciowe (rówieśnicy, rodzina)
- kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z uzależnieniami
- kształcenie praktycznych umiejętności komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności asertywnego zachowania się wobec propozycji spożycia środków uzależniających
- wskazanie perspektyw zdrowego życia i drogi do osiągnięcia satysfakcji osobistej bez używania alkoholu, narkotyków.

Realizowane były zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów z problemami edukacyjnymi (dysleksja, dysortografia, upośledzenie intelektualne w stopniu umiarkowanym, zajęcia rewalidacyjne, indywidualne i rodzinne zajęcia terapeutyczne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze).

W ramach prowadzonych świetlic szkolnych organizowana jest pomoc w odrabianiu zadań domowych i w nauce. W każdej placówce oświatowej zatrudniony jest pedagog oraz psycholog. Ponadto w placówkach oświatowych organizowane były wycieczki szkolne, Zielone Szkoły, festyny, konkursy, zawody sportowe.

W 2016r. dzięki współpracy z Kuratorium Oświaty w Opolu dzieci z najuboższych rodzin mogły uczestniczyć w wypoczynku letnim.

Leśnicki Ośrodek Kultury i Rekreacji organizował pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży oraz imprezy sportowo-rekreacyjne integrujące młodzież i dorosłych z różnych środowisk m.in. zajęcia szachowo-warcabowe oraz karate, zajęcia mażorettek. Na terenie gminy funkcjonują również kluby i świetlice wiejskie oferujące gry i zabawy, zajęcia plastyczne, szachy, warcaby, tenis stołowy itp.

4. Wspieranie interdyscyplinarne rodzin i dzieci

Zarządzeniem nr 0050.346.2014 Burmistrza Leśnicy z dnia 27 maja 2014r. powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Leśnicy.

W skład Zespołu weszli przedstawiciele instytucji związanych z realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym lub środowisku: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnicy, Posterunku Policji w Leśnicy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Op., Publicznego Gimnazjum w Leśnicy, Sądu Rejonowego w Strzelcach Op., organizacji pozarządowej.

Celem zespołu jest ocena sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny, bądź środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie działań w tym celu przewidzianych przepisami prawa. Priorytetową sprawą zespołu jest reagowanie na sygnały o przemocy w rodzinie w szczególności na krzywdzenie dzieci oraz pomoc dzieciom będących świadkami przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych. W 2016r. wszczęto procedurę „Niebieska Karta” w 6 rodzinach w rodzinach mających na wychowaniu małoletnie dzieci. W związku z każdym zgłoszeniem podejmowane były odpowiednie działania. Odbywały się także spotkania grup roboczych, mające na celu skuteczne reagowanie na doniesienia o popełnieniu przestępstwa. Zespół Interdyscyplinarny w Leśnicy w 2016r. powołał 5 grup roboczych, z czego pracę zakończyło 2 z nich, 3 kontynuuje działania pomocowe bądź monitorujące w roku 2017.

Aktywne wspieranie rodziny związane jest z wykorzystaniem przez pracowników Ośrodka różnorodnych metod i narzędzi pracy, mieszczących się w katalogu indywidualnej, grupowej oraz środowiskowej pracy socjalnej.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi prowadzona jest przez pracowników socjalnych, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci.

W 2016r. nie zaistniała konieczność odebrania dzieci ze środowiska rodzinnego w przypadku zagrożenia zdrowia i życia przez pracowników socjalnych zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i umieszczenie ich u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

Pracownicy socjalni w ramach wykonywania swoich zadań podejmowali również współpracę z licznymi instytucjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie.

Współpracowano z następującymi instytucjami

1. Posterunek Policji w Strzelcach Op.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Op.
3. Stacja Opieki „Caritas”
4. Poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Strzelcach Op.
5. Centrum Terapii i Psychoprofilaktyki NZOZ Krystyna Kowalska
6. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich
7. Stowarzyszenie Monar-Markot w Kędzierzynie Koźlu
8. Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Leśnica
9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Leśnicy

Jedną z form wspierania rodziny w gminie Leśnica jest praca Asystenta Rodziny.

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 163).

Rodziny objęte wsparciem Asystenta Rodziny borykają się z różnymi problemami, wśród których najważniejsze są:

- trudna sytuacja finansowa,
- problemy wychowawcze.
- problemy zdrowotne
- nadużywanie substancji psychoaktywnych
- zaniedbywanie dzieci
- bezradność w rozwiązywaniu problemów

- agresja
- przemoc
- niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- zaniedbania higieniczne
- niepełnosprawność
- bezrobocie
- bierna postawa wobec życia

W ramach pracy z rodziną Asystent Rodziny podejmował następujące działania:

- wdrażanie do planowania wydatków domowych
- wdrażanie do systematycznego wykonywania obowiązków domowych
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci
- monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci
- wspieranie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- asystowanie podczas odrabiania lekcji
- informowanie o obowiązkach rodzicielskich
- edukowanie w zakresie zdrowego odżywiania
- motywowanie do zmiany przyzwyczajeń i złych nawyków
- wdrażanie do aktywnego spędzania czasu z dziećmi
- łagodzenie konfliktów wewnątrzrodzinnych
- wdrażanie do utrzymywania porządku i higieny osobistej
- współpraca ze szkołami, ośrodkami zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Kuratorami Sądu Rodzinnego.

Asystent rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Leśnicy jest zatrudniony od lipca 2014r.

W 2016r. wynagrodzenie asystenta wyniosło – **34865,95zł**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Leśnicy w 2016r. pozyskał środki na realizację powyższego zadania w ramach "Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2016".

Wydatki na zatrudnienie zostały sfinansowane z:

- budżet gminy- **18674,95zł**
- dotacja celowa- **16191,00zł**

Asystent rodziny swoim wsparciem obejmował 9 rodzin, w których przebywało 27 dzieci. Były to rodziny w których występowały problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Asystent w 2016r. uczestniczył w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

Na mocy Porozumienia Nr 2/2012 z dnia 16 lipca 2012r. w sprawie udostępniania miejsca w Środowiskowym Domu Samopomocy w Strzelcach Op. osoby z zaburzeniami psychicznymi zamieszkujące na terenie Gminy Leśnica mogą być kierowane do w/w domu celem korzystania z usług specjalistycznych.

W 2016r. z tej formy pomocy skorzystały 3 rodziny mające na wychowaniu niepełnosprawne dzieci oraz 1 osoba w podeszłym wieku.

Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi od wielu lat stanowią jedną z najbardziej licznych grup mieszkańców Gminy Leśnica wymagających wsparcia ze strony służb społecznych.

Doświadczenia specjalistów w pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi wskazuje na potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy.

Większe zaangażowanie osób pomagających może być jednym z warunków osiągnięcia sukcesu w pracy z rodziną.

Właściwym kierunkiem jest:

- pokładanie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
wzmocnienie działań profilaktycznych
- dalsza edukacja służb społecznych w zakresie wykorzystania metod pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny,
- dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne
- wdrażanie i finansowanie programów profilaktycznych w ramach organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- ścisła współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dzieci.
- zapobieganie sytuacjom odebrania dziecka z rodziny biologicznej
- wdrażanie w miarę potrzeby instytucji asystenta rodziny; biorąc pod uwagę fakt, iż gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy zastępczej ponosi rosnące wydatki na opiekę i wychowanie tegoż dziecka praca Asystenta Rodziny jest uzasadniona finansowo.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Leśnicy

Joanna Izbicka

Leśnica, dnia 23 lutego 2017r.

